

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia.....2017 r.

w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych

Na podstawie art. 73a ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób i tryb organizowania prac społecznie użytecznych, w tym warunki ustalania świadczenia za wykonywanie prac społecznie użytecznych.

§ 2. 1. Gmina sporządza do dnia 31 stycznia każdego roku roczny plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych, zwany dalej „planem”, i przesyła go właściwemu miejscowo staroście i kierownikowi ośrodka pomocy społecznej.

2. Plan określa w szczególności:

- 1) rodzaj i miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych wraz z oznaczeniem podmiotów, w których będą organizowane prace społecznie użyteczne;
- 2) liczbę miejsc i godzin wykonywania prac społecznie użytecznych;
- 3) liczbę bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej oraz liczbę osób uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy na podstawie art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zwanych dalej „osobami uprawnionymi”, które mogą być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych.

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2329).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 1292, 1321, 1428, i 1543.

3. Liczbę miejsc i godzin wykonywania prac społecznie użytecznych na rzecz opiekunów osób niepełnosprawnych ustala gmina.

§ 3. 1. Starosta zawiera z gminą porozumienie dotyczące wykonywania prac społecznie użytecznych, określające w szczególności:

- 1) liczbę osób uprawnionych, które zostaną skierowane w okresie objętym porozumieniem do wykonywania prac społecznie użytecznych;
- 2) liczbę godzin wykonywania prac społecznie użytecznych ogółem oraz miesięcznie przez jedną osobę uprawnioną;
- 3) rodzaj i miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych wraz z oznaczeniem podmiotów, w których będą organizowane prace społecznie użyteczne;
- 4) okresy wykonywania prac społecznie użytecznych i liczbę osób uprawnionych skierowanych do wykonywania w tych okresach prac społecznie użytecznych;
- 5) obowiązek informowania starosty i dyrektora powiatowego urzędu pracy o nieobecności lub odmowie wykonywania prac społecznie użytecznych przez skierowaną osobę uprawnioną;
- 6) wysokość i terminy refundowania przez starostę z Funduszu Pracy świadczeń wypłaconych osobom uprawnionym z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych.

2. Porozumienie powinno zawierać również postanowienia w zakresie zapewnienia osobom uprawnionym bezpiecznych i higienicznych warunków pracy społecznie użytecznej oraz przestrzegania przepisów prawa pracy dotyczących zatrudniania kobiet przy pracach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, a w przypadku prac społecznie użytecznych wykonywanych na rzecz opiekunów osób niepełnosprawnych zakres obowiązków wykonywanych w ramach tych prac, obejmujących przede wszystkim prace o charakterze pomocniczym, z wyłączeniem prac związanych z bezpośrednią opieką nad osobą niepełnosprawną, w szczególności pielęgnacji tych osób, zabiegów higienicznych i podawania leków.

3. Kierownik ośrodka pomocy społecznej na podstawie porozumienia sporządza listę osób uprawnionych, które mogą być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, w tym osób wskazanych do wykonywania prac społecznie użytecznych związanych z realizacją codziennych obowiązków domowych na rzecz opiekunów osób niepełnosprawnych, i przesyła ją do właściwego miejscowo powiatowego urzędu pracy.

4. Lista, o której mowa w ust. 3, powinna zawierać nazwiska i imiona, miejsca zamieszkania lub pobytu oraz numery ewidencyjne PESEL osób uprawnionych, a w przypadku gdy te numery nie zostały nadane – numery paszportów lub nazwy i numery innych dokumentów potwierdzających tożsamość.

§ 4. 1. Gmina lub podmiot, w którym są organizowane prace społecznie użyteczne, przyjmuje skierowaną przez starostę osobę uprawnioną w celu wykonywania prac społecznie użytecznych, zgodnie z porozumieniem, o którym mowa w § 3, oraz poucza ją o konieczności przestrzegania ustalonego w miejscu wykonywania pracy społecznie użytecznej porządku i dyscypliny.

2. Przy przydziale prac społecznie użytecznych uwzględnia się wiek osoby uprawnionej, jej zdolność do wykonywania tych prac oraz, w miarę możliwości, posiadane kwalifikacje.

3. Starosta, w celu ustalenia zdolności do wykonywania prac społecznie użytecznych, przed skierowaniem osoby uprawnionej do tych prac może skierować ją na badania lekarskie, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

4. Gmina lub podmiot, w którym są organizowane prace społecznie użyteczne, zapoznaje osobę uprawnioną z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 5. 1. Starosta przekazuje właściwemu kierownikowi ośrodka pomocy społecznej, w terminie do dnia 10. każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, wykaz osób uprawnionych, które zostały skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych lub odmówiły przyjęcia propozycji ich wykonywania, zawierający dane, o których mowa w § 3 ust. 4.

2. Gmina lub podmiot, w którym są organizowane prace społecznie użyteczne, niezwłocznie zawiadamia starostę i właściwego kierownika ośrodka pomocy społecznej w przypadku, gdy osoba uprawniona:

- 1) nie zgłosi się do wykonywania prac społecznie użytecznych;
- 2) nie podejmie przydzielonej jej pracy społecznie użytecznej;
- 3) opuści miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych;
- 4) naruszy porządek i dyscyplinę w miejscu wykonywania pracy społecznie użytecznej.

3. Opiekun osoby niepełnosprawnej na rzecz którego wykonywane są prace społecznie użyteczne zawiadamia gminę o wystąpieniu sytuacji, o których mowa w ust. 2. Gmina niezwłocznie zawiadamia starostę o wystąpieniu sytuacji, o których mowa w ust. 2.

§ 6. Gmina lub podmiot, w którym są organizowane prace społecznie użyteczne prowadzi ewidencję tych prac wykonywanych przez osoby uprawnione, zawierającą dane, o których

mowa w § 3 ust. 4, i ustala wysokość przysługujących im świadczeń, uwzględniając rodzaj wykonywanej pracy.

§ 7. 1. Na wniosek gminy starosta refunduje ze środków Funduszu Pracy, do wysokości określonej w porozumieniu, o którym mowa w § 3, kwotę świadczeń wypłaconych osobom uprawnionym w poprzednim miesiącu.

2. Do wniosku gmina dołącza kopię listy osób uprawnionych, którym za wykonywanie prac społecznie użytecznych, zgodnie z porozumieniem, wypłacono świadczenie z podaniem jego wysokości.

§ 8. W miastach na prawach powiatu prace społecznie użyteczne organizuje się na wniosek ośrodka pomocy społecznej, zawierający informacje i wymagania, o których mowa w § 3 ust. 1, skierowany do właściwego powiatowego urzędu pracy.

§ 9. Gminy w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie rozporządzenia wprowadzą zmiany w rocznym planie potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych, sporządzonym na podstawie dotychczasowych przepisów, w zakresie liczby osób, które mogą być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych związanych z realizacją codziennych obowiązków domowych na rzecz opiekunów osób niepełnosprawnych, i prześlą go właściwemu miejscowo staroście i kierownikowi ośrodka pomocy społecznej.

§ 10. Do prac społecznie użytecznych rozpoczętych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.³⁾

**MINISTER
RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. poz. 921), które utraciło moc z dniem 1 stycznia 2018 r. na podstawie art. 8 ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją programu „Za życiem” (Dz. U. poz. 1292).

Uzasadnienie

Konieczność wydania niniejszego rozporządzenia wynika z przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją programu „Za życiem” (Dz. U. poz. 1292) przewidującej w art. 8 utratę mocy z dniem 1 stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. poz. 921),

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 23a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. poz. 1065, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą”, prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, w tym na rzecz opiekunów osób niepełnosprawnych, w organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Projektowane rozporządzenie jest realizacją upoważnienia zawartego w art. 73a ust. 6 ustawy.

Projekt rozporządzenia określa szczegółowy sposób i tryb organizowania prac społecznie użytecznych, w tym warunki ustalania świadczenia za wykonywanie prac społecznie użytecznych.

Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem gmina zobowiązana jest sporządzić roczny plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych, w ramach którego określa rodzaj i miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych wraz z oznaczeniem podmiotów, w których będą organizowane prace społecznie użyteczne, liczbę miejsc i godzin wykonywania prac społecznie użytecznych oraz grupę osób uprawnionych do kierowania do wykonywania prac społecznie użytecznych.

Do wykonywania prac społecznie użytecznych kierowani są bezrobotni bez prawa do zasiłku korzystający ze świadczeń pomocy społecznej i osoby, które zostały skierowane przez powiatowy urząd pracy na podstawie art. 50 ust. 2 ustawy do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego.

W związku z realizacją programu „Za życiem” w ramach prac społecznie użytecznych opiekunowie osób niepełnosprawnych otrzymają wsparcie w realizacji codziennych obowiązków domowych.

Projekt rozporządzenia określa, że prace społecznie użyteczne wykonywane są na podstawie porozumienia zawieranego między starostą i gminą. Projekt rozporządzenia określa

zakres przedmiotowy porozumienia, w tym zakres obowiązków wykonywanych w ramach tych prac na rzecz opiekunów osób niepełnosprawnych. Kierownik ośrodka pomocy społecznej sporządza listę osób uprawnionych do wykonywania prac społecznie użytecznych i przesyła ją do właściwego powiatowego urzędu pracy. Decydując o przydziale prac społecznie użytecznych starosta bierze pod uwagę wiek osoby, jej zdolność do wykonywania tych prac oraz, w miarę możliwości, posiadane kwalifikacje. Przed skierowaniem osoby do wykonywania prac społecznie użytecznych starosta może skierować ją na badania lekarskie.

Na gminę lub podmiot, w którym są organizowane prace społecznie użyteczne, nałożono obowiązek pouczenia osoby skierowanej przez starostę do wykonywania prac społecznie użytecznych, o konieczności przestrzegania ustalonego w miejscu wykonywania pracy społecznie użytecznej porządku i dyscypliny, a także niezwłocznego zawiadomienia starosty i właściwego kierownika ośrodka pomocy społecznej, o przypadkach, gdy osoba nie zgłosi się do wykonywania prac społecznie użytecznych, nie podejmie przydzielonej jej pracy, opuści miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych bądź naruszy porządek i dyscyplinę w miejscu wykonywania pracy społecznie użytecznej.

Uregulowany został także tryb organizowania prac społecznie użytecznych w miastach na prawach powiatu.

Konieczne jest aby projektowana regulacja weszła w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. gdyż niezbędne jest stworzenie warunków do nieprzerwanej realizacji zadań powiatowych urzędów pracy w zakresie możliwości kierowania osób uprawnionych do wykonywania prac społecznie użytecznych. Wejście w życie rozporządzenia z dniem 1 stycznia 2018 r. nie narusza zasad w art. 4 ustawy dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz.1523).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego nie podlega notyfikacji.

Projekt nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji ani uzgodnień.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

